

۴۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون نیرویی که این دو شخص به هم وارد می‌کنند طبق قانون سوم نیوتون، هم‌اندازه و در خلاف جهت‌اند، طبق رابطه $(a = \frac{F}{m})$ نتیجه می‌شود شخصی که جرم کم‌تری دارد شتاب حرکتش بیش‌تر است.

۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

جسم در هر دو حالت ساکن است، پس نیروی خالص وارد بر آن صفر است. بنابراین نتیجه می‌شود که:
الف - نیروی اصطکاک وارد بر جسم در دو حالت یکسان است.

$$f_s = F_1 = \text{ثابت}$$

ب- اگر مقدار $\vec{F}_2$ ، ۲ برابر شود، طبق رابطه $N = mg + F_2$ ، N کم‌تر از ۲ برابر می‌شود و لذا به تبع آن طبق رابطه $R = \sqrt{f_s^2 + N^2}$ نیز کم‌تر از ۲ برابر می‌شود.

۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

طبق قانون دوم نیوتون، می‌توان نوشت:

$$F = ma \Rightarrow \begin{cases} F = 3m \\ F = (m + 2) \cdot 2/5 \end{cases} \Rightarrow m = 10 \text{ kg}$$

۴۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

اگر جهت حرکت شخص را جهت مثبت در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$mg - F = ma \Rightarrow 600 - 1500 = 60a \Rightarrow a = -15 \frac{m}{s}$$

علامت منفی شتاب معرف آن است که جهت شتاب در خلاف جهت مثبت اختیار شده است. یعنی به طرف بالا می‌باشد.

۵۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هنگام بالا رفتن، وزن و نیروی مقاومت هوا رو به پایین هستند، پس برآیند آنها از نیروی وزن بیش تر است.

هنگام پایین آمدن، وزن جسم رو به پایین ولی نیروی مقاومت هوا رو به بالاست، پس برآیند آنها از وزن جسم کم تر می شود ولی در نقطه اوج، نیروی وزن بر جسم وارد می شود و چون شتاب با نیرو متناسب است، پس: $a_1 > a_2 > a_3$ است.

۵۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون جسم حرکت نمی کند، نیروی اصطکاک هم اندازه نیروی افقی وارد بر جسم است ولی چون جرم ۲ برابر می شود، نیروی عمودی تکیه گاه نیز ۲ برابر می شود، لذا بیشینه مقدار نیروی اصطکاک ایستایی طبق رابطه $f_s = \mu_s N$ نیز ۲ برابر می شود.

۵۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چون جسم ساکن است، بنابراین نیرو خالص در راستای قائم و افق برابر صفر است. از طرف سطح زمین، نیروی عمودی تکیه گاه و نیروی اصطکاک ایستایی بر نردبان وارد می شود که دو مؤلفه نیرویی اند که سطح زمین بر نردبان وارد می کند. لذا خواهیم داشت:

$$N = mg = 100 \text{ N}$$

$$f_{s, \max} = \mu_s N = (0.5 \times 100) \text{ N} = 50 \text{ N}$$

$$R = \sqrt{N^2 + f_{s, \max}^2} \Rightarrow R = \left(\sqrt{100^2 + 50^2} \right) \text{ N} = 50 \sqrt{5} \text{ N}$$

۵۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
زیرا داریم:

$$E = \frac{1}{2} kA^2 = \frac{1}{2} \times 100 \times (5 \times 10^{-2})^2 \text{ J} = 12.5 \times 10^{-2} \text{ J} = 125 \text{ mJ}$$

$$E = U = K \Rightarrow 125 = 25 + K \Rightarrow K = 100 \text{ mJ}$$

۵۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تندی انتشار امواج مکانیکی طولی در یک محیط جامد بیش تر از تندی انتشار امواج مکانیکی عرضی در همان محیط است.

۵۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

طبق رابطه $V = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$ ، نتیجه می شود که:

$$V = \sqrt{\frac{F}{\rho A}} = \left(\sqrt{\frac{312}{7800 \times 10^{-6}}} \right) \frac{\text{m}}{\text{s}} = 200 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۵۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سرعت ابتدا مثبت، بعد منفی، سپس مثبت و سرانجام منفی است. پس ۳ بار تغییر جهت داده است. اما شتاب ابتدا منفی، بعد مثبت و سپس منفی است، پس ۲ بار تغییر جهت داده است.

۵۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سرعت ابتدا مثبت، بعد منفی و سپس مثبت است. پس ۲ بار تغییر جهت داده است. شتاب ابتدا مثبت، سپس مثبت و سرانجام منفی است. پس ۳ بار تغییر جهت داده است.
 [آزمون یار نگارش دانش آموز]، فیزیک (۳) رشته ریاضی - دوازدهم -، و دوره دوم متوسطه - آزمایشی سنجش - دوازدهم - سال تحصیلی ۹۸-۹۷ - مرحله ۴، شماره: ۱۰۰۸۴۴۳

۵۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 زیرا خواهیم داشت:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = \left(6 \sqrt{\frac{64 \times 10^{-2}}{36}} \right) s = 0.8s \Rightarrow n = \frac{t}{T} = \frac{8s}{0.8s} = 10$$

۵۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 براساس رابطه $T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$ ، می توان نوشت:

$$\frac{T_2}{T_1} = \sqrt{\frac{m_2}{m_1}} \Rightarrow \frac{3}{2} = \sqrt{\frac{m + 200}{m}} \Rightarrow \frac{9}{4} = \frac{m + 200}{m} \Rightarrow m = 160g$$

۶۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لحظه ای که انرژی جنبشی نوسانگر برابر انرژی پتانسیل کشسانی آن است، تندی نوسانگر، $\frac{\sqrt{2}}{2}$ برابر بیشینه تندی آن است.

$$|V_{\max}| = A\omega = (0.05 \times 20\pi) \frac{m}{s} = \pi \frac{m}{s} = 100\pi \frac{cm}{s}$$

$$|V| = \frac{\sqrt{2}}{2} |V_{\max}| = 50\sqrt{2}\pi \frac{cm}{s}$$

۶۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 زیرا می توان نوشت:

$$\begin{cases} |V_{\max}| = A\omega \\ \omega = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{80}{0.2}} = 20 \frac{rad}{s} \Rightarrow |V_{\max}| = (0.04 \times 20) \frac{m}{s} = 0.8 \frac{m}{s} \end{cases}$$

۶۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 با توجه به شکل داده شده، خواهیم داشت:

$$T = \frac{\lambda}{v} = \left(\frac{0.2}{0.1} \right) s = 2s$$

چون $\frac{1}{4} s$ معادل $\frac{T}{4}$ است، با توجه به جهت انتشار موج، نتیجه می شود که در این مدت ذره M از موضع تعادل به مکان $y = +2cm$ می رسد.

۶۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
طبق تعریف طول موج، داریم:

$$\lambda = \frac{c}{f} = \left(\frac{3 \times 10^8}{5 \times 10^{12}} \right) \text{m} = 6 \times 10^{-5} \text{m} = 60 \mu\text{m}$$

با توجه به طول موج حاصل، نتیجه می‌شود که این موج در ناحیه فرورسرخ قرار دارد.

۶۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
چون سرعت تابع درجه یک از زمان است، پس شتاب حرکت ثابت است و چون حرکت راست خط با شتاب ثابت است، داریم:

$$|V_{av}| = \left| \frac{v + v_0}{2} \right| = \left| \frac{(-15/8) + 2/2}{2} \right| \frac{\text{m}}{\text{s}} = 6/8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۶۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
چون حرکت روی خط راست و با شتاب ثابت انجام گرفته است، خواهیم داشت:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow v^2 - 100 = 2(2)(200) \Rightarrow v = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۶۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
چون حرکت اتومبیل روی خط راست و با شتاب ثابت انجام گرفته است و با فرض این که جهت حرکت، جهت مثبت باشد، خواهیم داشت:

$$V = 0 \Rightarrow \Delta x = \frac{-v_0^2}{2a} = \left[\frac{-225}{2(-3)} \right] \text{m} = 37/5 \text{m}$$

$$d - \Delta x = (50 - 37/5) \text{m} = 12/5 \text{m}$$

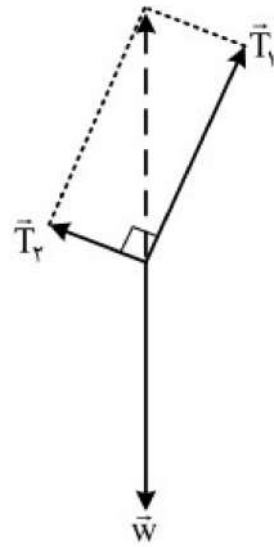
۶۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون سرعت اولیه را مشخص نکرده است، پس هریک از گزینه‌ها ممکن است درست باشد.

۶۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نیروی مقاومت هوا در بالاترین نقطه مسیر افقی است، پس شتاب افقی ایجاد می‌کند و وزن عمودی است، پس شتاب عمودی ایجاد می‌کند، پس اگر نیروی مقاومت هوا در بالاترین نقطه مسیر را در جهت مثبت محور X باشد و جهت مثبت محور Y را به طرف پایین، در نظر بگیریم، داریم:

$$\begin{cases} |a_x| = \left(\frac{2}{0.4} \right) \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \\ |a_y| = \left(\frac{4}{0.4} \right) \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \end{cases} \Rightarrow \vec{a} = -5\vec{i} - 10\vec{j}$$

۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

چون جسم به حال تعادل قرار دارد، پس باید برآیند $\vec{T}_1$ و $\vec{T}_2$ هم‌اندازه $\vec{W}$ و در خلاف جهت آن باشد، لذا خواهیم داشت:

$$T_2 = T_1 - \frac{1}{4} T_1 = \frac{3}{4} T_1 \Rightarrow T_1 = \frac{4}{3} T_2$$

$$W = T_1 + T_2 \Rightarrow W = \frac{16}{9} T_2 + T_2 \Rightarrow W = \frac{25}{9} T_2$$

$$\Rightarrow T_2 = \frac{9}{25} W = 0.36W$$

$$T_2 - W = 0.36W - W = -0.64W = -64\%W$$

۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

چون شتاب جسم در راستای افق برابر صفر است و شتاب آن در راستای قائم برابر شتاب آسانسور است، می‌توان نوشت:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_N = F = 12N$$

$$\sum F_y = ma \Rightarrow f_s - mg = ma \Rightarrow f_s - 10 = -1 \Rightarrow f_s = 9N$$

$$R = \sqrt{f_s^2 + F_N^2} = \left(\sqrt{9^2 + 12^2} \right) N = 15N$$

۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افزایش اندازه $\vec{F}_2$ بزرگی نیروی عمودی سطح (F_N) افزایش می‌یابد و لذا طبق رابطه

$$R = \sqrt{f_s^2 + F_N^2}$$

ایستایی طبق رابطه $f_{s,max} = \mu_s F_N$ افزایش می‌یابد ولی اندازه نیروی اصطکاک ایستایی وارد بر جعبه ثابت است و برابر اندازه $\vec{F}_1$ می‌باشد.

۷۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

طبق رابطه $|F_{av}| = \frac{|\Delta P|}{\Delta t}$ ، خواهیم داشت:

$$|F_{av}| = \left| \frac{m\Delta v}{\Delta t} \right| = \left| \frac{\frac{1}{4}(-24 - 16)}{\frac{5}{100}} \right| N = 200N$$

۷۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

با توجه به نمودار، نتیجه می‌شود که برای اولین بار سرعت در لحظه $t = \frac{T}{4}$ صفر است، لذا داریم:

$$\frac{T}{8} = \frac{1}{4} \text{ s} \Rightarrow T = 2 \text{ s} \Rightarrow t = \frac{T}{2} = \frac{2}{2} \text{ s} = 1 \text{ s}$$

۷۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

با توجه به شکل داده شده، نتیجه می‌شود که:

$$\frac{3\lambda}{2} = 30 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = 0.2 \text{ m}, A = 2 \text{ cm}$$

$$\lambda = VT \Rightarrow T = \frac{0.2}{20} \text{ s} = \frac{1}{100} \text{ s} \Rightarrow n = \frac{t}{T} = \frac{0.02 \text{ s}}{0.01 \text{ s}} = 2$$

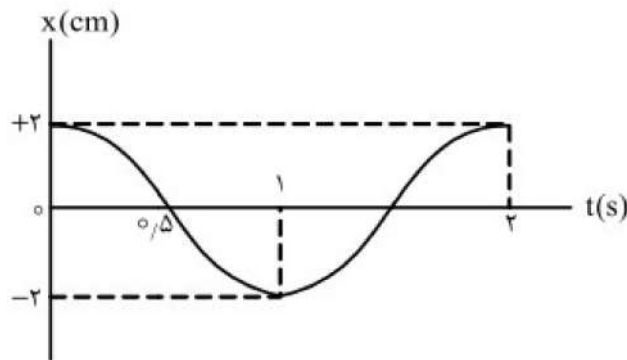
در مدت 0.02 s هریک از ذرات محیط دو نوسان کامل انجام می‌دهد و در هر نوسان ذره a ، مسافت $4A$ را طی می‌کند، پس در دو نوسان، مسافت $8A$ را طی می‌کند.

$$L = 8A = 8 \times 2 \text{ cm} = 16 \text{ cm}$$

۷۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

با توجه به معادله $X = 0.02 \cos \pi t$ ، خواهیم داشت:

$$\omega = \pi = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 2 \text{ s},$$

در این لحظه $t = 0.5 \text{ s}$ نوسانگر در مکان $x = 0$ قرار دارد و در لحظه $t = 2 \text{ s}$ در مکان 2 cm قرار دارد و چون در این مدت از مکان $x = 0$ به $x = -2 \text{ cm}$ رفته است و سپس از آنجا به مکان $x = 2 \text{ cm}$ می‌رود، پس مسافت طی شده برابر $L = (2 + 2 + 2) \text{ cm} = 6 \text{ cm}$ است. لذا داریم:

$$S_{av} = \frac{L}{\Delta t} = \left(\frac{6}{1/5} \right) \text{ cm} = 4 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

۷۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

طبق تعریف تراز شدت صوت، داریم:

$$\beta = \left(10 \cdot \log \frac{I}{I_0} \right) \text{ dB} \Rightarrow 120 = 10 \cdot \log \frac{I}{10^{-12}} \Rightarrow I = 1 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$

۷۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

دو بار q_1 و q_2 باید هم نام باشند. پس می توان نوشت:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{|q_1|}{400} = \frac{|q_2|}{100} \Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = 4 \xrightarrow{\text{چون } q_1 \text{ و } q_2 \text{ هم نام اند.}} \frac{q_1}{q_2} = 4$$

۷۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

برایند میدان ناشی از دو بار q که روی دو سر یک قطر مربع قرار دارند، در نقطه O ، برابر صفر است و بزرگی میدان ناشی از q و $-q$ که روی دو سر قطر دیگر مربع قرار دارند در نقطه O ، هم اندازه و هم جهت اند و بزرگی برایند آنها را $\vec{E}_1$ می نامیم. پس اندازه $\vec{E}_1$ برابر است با:

$$E_1 = 2E = \frac{kq}{\left(\frac{\sqrt{2}}{2}a\right)^2} = \frac{4kq}{a^2}$$

$\vec{E}_1$ ، نیمساز زاویه ربع اول دایره می باشد و جهت آن به سمت بار $(-q)$ روی رأس مربع است.

بارهای روی دایره نیز در نقطه O ، دو به دو میدان هم جهت دارند، پس داریم:

$$E_2 = 2 \frac{kg}{\frac{a}{16}} = \frac{32kg}{a^2}, \quad E_3 = E_2 = \frac{32kq}{a^2}$$

$\vec{E}_3$ و $\vec{E}_2$ هم اندازه و بر هم عمودند، پس اندازه برایند آنها برابر است با:

$$E_4 = 32\sqrt{2} \frac{kq}{a^2}$$

$\vec{E}_4 = \vec{E}_2 + \vec{E}_3$ ، نیمساز زاویه ربع سوم دایره است و در خلاف جهت $\vec{E}_1$ می باشد، پس بزرگی میدان خالص در

نقطه O ، برابر است با:

$$E_T = E_4 - E_1 = \left(32\sqrt{2} - 4\right) \frac{kq}{a^2}$$

۷۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\Delta U_E = -W_E = -4.0 \text{ mJ}$$

زیرا داریم:

علامت منفی نشان دهنده کاهش انرژی پتانسیل الکتریکی بار است.

۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ظرفیت خازن تخت طبق رابطه $C = \epsilon \cdot \frac{A}{d}$ ، با فاصله صفحات رابطه عکس دارد، بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{d_1}{d_2} \Rightarrow C_2 = \frac{1}{3} C_1$$

چون خازن از باتری جدا شده، پس بار آن ثابت می ماند و ولتاژ آن ۳ برابر می شود.

$$q_2 = q_1 \Rightarrow C_1 V_1 = C_2 V_2 \Rightarrow C_1 V_1 = \frac{1}{3} C_1 V_2 \Rightarrow V_2 = 3V_1$$

$$\begin{cases} V_2 = 3V_1 \\ V_2 - V_1 = 30V \Rightarrow V_1 = 15V \end{cases}$$

$$q_1 = C_1 V_1 = (20 \times 15) \mu C = 300 \mu C$$

۸۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

وقتی یک ولت سنج آرمانی به تنهایی، به دو سر یک باتری متصل شود، نیروی محرکه باتری را نشان می دهد، پس:

$$\epsilon = 12V$$

$$V = RI \Rightarrow I = \left(\frac{10}{10}\right) A = 1A$$

$$V = \epsilon - Ir \Rightarrow 10 = 12 - r \Rightarrow r = 2\Omega$$

۸۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

زیرا می توان نوشت:

$$R = \frac{V}{I} = \left(\frac{10}{0.4}\right) \Omega = 25\Omega$$

$$\text{حجم سیم} = \frac{m}{\rho} = \left(\frac{72 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-3}}\right) m^3 = 8 \times 10^{-9} m^3$$

$$\text{حجم سیم} = AL \Rightarrow A = \frac{8 \times 10^{-9}}{L}$$

$$R = \frac{\rho L}{A} \Rightarrow 25 = \frac{5 \times 10^{-8} L}{\frac{8 \times 10^{-9}}{L}} \Rightarrow L^2 = \frac{2 \times 10^{-7}}{5 \times 10^{-8}} = 4 \Rightarrow L = 2m$$

۸۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

زیرا خواهیم داشت:

$$R_2 = R_1 (1 + \alpha \Delta \theta) \Rightarrow \frac{108}{120} = \frac{R_1 [1 + (a \times 20)]}{R_1 [1 + (a \times 50)]} \Rightarrow 0.9 = \frac{1 + 20a}{1 + 50a} \Rightarrow a = 4 \times 10^{-3} \frac{1}{K}$$

۸۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در این مدار، ولت‌سنج ایده‌آل، هم ولتاژ باتری و هم ولتاژ دو سر مقاومت R را نشان می‌دهد، پس داریم:

$$I = \frac{V}{R} = \left(\frac{16}{8}\right)A = 2A$$

$$V = \varepsilon - Ir \Rightarrow 16 = 230 - 2r \Rightarrow r = 2\Omega$$

۸۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

با توجه به جدول داده شده و شکل مدار، خواهیم داشت:

$$R = 45 \times 10^{-1} \Omega = 4.5\Omega$$

$$V = RI = (4.5 \times 4)V = 18V$$

۸۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در حالت اول می‌توان نوشت:

$$I_1 = \frac{\varepsilon}{R_1 + r} = \frac{\varepsilon}{2r}$$

$$V_1 = R_1 I_1 = \frac{r\varepsilon}{2r} = \frac{\varepsilon}{2} \quad (1)$$

در حالت دوم خواهیم داشت:

$$I_2 = \frac{\varepsilon}{R_2 + r} = \frac{\varepsilon}{3r + r} = \frac{\varepsilon}{4r}$$

$$V_2 = R_2 I_2 = \frac{3r\varepsilon}{4r} = \frac{3}{4} \varepsilon \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = 1/5 \Rightarrow V_2 = 1/5 V_1$$

۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

زیرا خواهیم داشت:

$$I = \frac{\varepsilon}{R + r} = \left(\frac{8}{16}\right)A = 0.5A$$

$$V_A - V_B = R_2 I = (10 \times 0.5)V = 5V$$

۸۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با بستن کلیدها یکی پس از دیگری، مقاومت معادل مدار کاهش می‌یابد، در نتیجه شدت

جریان مدار افزایش می‌یابد و طبق رابطه $V = \varepsilon - Ir$ ، ولتاژ دو سر مولد کاهش می‌یابد.

۸۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 زیرا داریم:

$$V = -1 \cdot t + 2 \Rightarrow \begin{cases} V_1 = [-1 \cdot (1) + 2] \frac{m}{s} = 1 \cdot \frac{m}{s} \\ V_2 = [-1 \cdot (2) + 2] \frac{m}{s} = -1 \cdot \frac{m}{s} \end{cases}$$

$$|\Delta P| = m |\Delta V| = 1/2 |(-1 - 1)| \text{ kg} \cdot \frac{m}{s} = 1 \text{ kg} \cdot \frac{m}{s}$$

۹۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

طبق رابطه‌های $g = G \frac{m_e}{R_e}$ و $F = G \frac{M_e m}{r^2} = m r \omega^2$ خواهیم داشت:

$$\begin{cases} T = 2\pi \sqrt{\frac{r^3}{GM_e}} \Rightarrow T = \frac{2\pi}{R_e} \sqrt{\frac{r^3}{g}} \\ GM_e = g R_e^2 \end{cases}$$